

1. Tanzimat Donemi öğretici metinleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi nyg_ğğ_r2

- A) Aydın bir yazar topluluğu tarafından kaleme alınmıştır.
- B) Batı küFŞİ9ında yaşanan geri kalmışlık, ortaya konma sebeplerinden biridir.
- C) Deneme, fıkra, röportaj gibi türler öne çıkmıştır.
- D) Siyasi, sosyal, milli konu ve kavramlar ele alınmıştır.
- E) Düşüncelerin halka ulaştırılmasında etkili olmuştur.

2. Tanzimat'ta edebiyatımızda uluslaşma, çağdaşlaşma hareketleri çoğalır. Yazı dilinde konuzulan Türkçeye gidilir. Gazeta yaygınlaşır. Eleştiri ve makale gibi türler edebiyatımıza girer; mektuplar, gazi yazıları, sözlükler va dil bilgisi kitapları yazılır. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yer verilen tür ya da gazetelerin Tanzimat'taki ümeklerinden biri değildir?

- A) Tahrib-i Harabat
- B) Lisan-ı Osmani'nin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülahazat-ı Şamildir
- C) Hac Yolunda
- D) Avrupa'da Bir Cavelan
- E) Tasvir-i Efkar

3. Tanzimat'la gelen, halkın okuyuş oranında gelişen Türk gazeteciliği, Türk edebiyatının yepyeni bir döneme girmesini sağlar. Gazete yeni türlerin halka ulaştırılmasında bir köprü görevi görür. Gazete aracılığıyla halka ulaştırılan -- türünün gelişmesinde de gazeteciliğimizin etkisi büyük olur. Bu cümlede bog bırakılan yere aşağıdaki türlerden hangisi geti jemez?

- A) söylev
- B) makale
- C) eleştiri
- D) hikâye
- E) roman

4. Namık Kemal, Ziya Paşa ve Recaizade Mahmut Ekrem'in ortak **üzelliği** aşağıdakilerden **hangisidir**?

- A) Edebi roman yazmak
- B) Hikâyede sosyal konuları işlemek
- C) Realizm aklına bağlı olmak
- D) Öğretici metin kaleme almak
- E) "Sanat için sanat" anlayışını benimsemek

5. Mademki toplumsal ortamda yaşayan halk bunca kanuni görevleri ile yükümlüdür, elbette ki fikir açıklamayı kazanılmış hakları arasında görür. İddialara sağlam bir delil aranılacak olsa eğitim-öğretim faaliyetleriyle zihni açılmış medeni milletlerin yalnız politika gazetelerini göstermek yeterli olur. Bu konu yüce devletimizce de kanunla teyit edilmiştir ki Tanzimat'ın yüce meclisinin oluşumu sırasında kanunlar ve düzenlemelere bağlı düşüncelerin yazılı olarak arz olunması için topluma resmî izin verilmişti. Hatta yüce hükûmetin izni ile Osmanlı memleketlerinde gayrimüslim halkın kendi dillerinde hâlâ çıkdıkları gazeteler bile belki kendi hukuklarından daha serbestti.

Tanzimat **Dönemi'ne** ait **bir metinden** alınan **bu parça** aşağıdaki türlerden hangisiyle yazılmıştır?

- A) Deneme B) Makale C) Sohbet
D) Anı E) Eleştiri

6. Aşağıdakilerin hangisinde yazar - yapıt eyletirmesi ygp-

- A) Ziya Paşa - Defter-i Amal
B) Şinasi - Durub-I Emsal-i Osmani
C) Ahmet Mithat Efendi - Dekadanlar
D) Muallim Naci-Omer'in ÇocuMuğu
E) Nabizade Nazım - Şecere-i Türk

7. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı'nda bir ilk değidir?

- A) Tercüman-I Ahval Mukaddimesi
B) Tahrib-i Harabat
C) Demdeme
D) Tercüman-ı Ahval
E) Kamus-i Türki

8. Tanzimat Dönemi yazarları, bir dil tartışmasını hayatları boyunca yanlarında taşıyacaklardır. Eskiye karşı yeniyi savunan bu dil sorunu, tartışmanın merkezi olacaktır. Batılılaşma Saray'dan ve onun çevresindeki yönetici kadrodan geldiği için ilk yıllarda tutucularla yeniler arasındaki savaş edebiyat ve dil çevresinde verilir. İkinciler, yenilik olarak benimsedikleri ve toplumu uygarlığa götüreceğini sandıkları düşünceleri halka yayabilmek için edebiyatı araç olarak gördüklerinden anlaşılır bir dille yazmak gerektiği üzerinde anlaşılır. Denebilir ki birleştikleri tek konu budur.

Bu Darcada "ikinciler" **sözüvle kastedilenler arasında** asaüi•

daklerden hangisi yqggzg?

- A) Rezaizade Mahmut Ekrem
- B) Namık Kemal
- C) İbrahim Şinasi
- D) Ahmet Mithat Efendi
- E) Ziya Paşa

9. Eskilerin rastgele kullandıkları "ki" bağlacı onlarda gerçek yerini alır ve fikir cümlesinde açılma görevini yüklenir. Hiçbir başlangıç yapmadan doğrudan yazıya girilir ve eskilerin yalnızca hünerlerini göstermek için sayfalarca uzattıkları, konuyla ilgisi olmayan girişler kaldırılır. Rastgele olmasına karşın düzyazıyla noktalamaya girer. Batılı biçimiyle ilk kez diyalog görülür. Bu parçada eskiler ve onlar sözüyle aşağıdakilerin hangisinde verilenler anlatılmak istenmiştir?

- A) Tanzimatçılar - Servet-i Fünuncular
- B) Tanzimatçılar - Milli Edebiyatçılar
- C) Halk ozanları - Tanzimatçılar
- D) Divan şairleri - Tanzimatçılar
- E) Servet-i Fünuncular - Fecr-i Aticiler

Ş@ (I) Anı, Tanzimat Dönemi'yle edebiyatımızda görülmeye başlanan bir yazı türü değildir. (II) Tanzimat Dönemi'nden önceki dönemlerde yazılan vakayinameler ve sefaretnameler de anı özelliği taşır. (III) Ancak düzyazı eski edebiyatımızda geriplanda kaldığından anı da pek öne çıkmamıştır. (IV) Tanzimat Dönemi'nde Namık Kemal "Magosa Hatıraları" ve Ahmet Mithat Efendi "Menfa" adlı eserleriyle anı türünde kalem oynamıştır. (V) Yine bu dönemde Ahmet Cevdet Paşa'nın "Şecere-i Türk" adlı esen anı türünün önemli bir örneğidir. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

11. Gerçekten Batı'nın onun üzerindeki etkisi tek bir yazara bağlanamaz. Anahtar sözcükleri olan adalet, eşitlik, akıl sözcükleri Fransız Devrimi'nin sloganlarından başka bir şey değildir. Ama bunlar araç görevindedir; göreyse amaç "uygarlıktır". Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi'ye
- B) Şinasi'ye
- C) Direktör Ali Bey'e
- D) Ziya Paşa'ya

- D) Ziya Paşa'ya
E) Şemsettin Sami'e

12. Şark Meselesi, bu nâm ile Avrupa kabinetoları beyinde ve gazete lisânında bir muammâ gibi döner dolaşır ve hâl ve keşfi için bir müddetden berû akli eren ve ermeyen herkes çabalar vermeğe çalışır ve Şark'a dâir her ne zaman âcizleri çıkarsa kabinetolarını mazbata müzâkerâtında cümleden evvel bu muammâ misli görülmemiş bir taam gibi Niâde-i tabakçeyi mütalaa olunur ve erbâbı politikadan her biri bir kere elini uzadıp evirir, çevirir, bakar, koklar nihâyet bilmediği şey olduğundan ürküb yine yerine bırakır ve furûatı üzerine bir tevbîri muvakkat bulunarak tabakçeyi mesele yine konulduğu gibi kaldırılır ve bir başka vakit için saklanır.

Namık Kemal'in "Şark (Doğu) Meselesi" adlı yazısından alınan bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öğretici bir metne aittir.
B) Tartışmacı bir üslubu vardır.
C) Divan edebiyatı anlayışını destekler.
D) Arapça sözcük ve tamlamalar kullanılmıştır.
E) Kişisel düşünceler içerir.

www.derskitabicevaplarm.com

Cevaplar :

1)C, 2)C, 3)A, 4)D, 5)B, 6)E, 7)C, 8)A, 9)D, 10)E, 11)B, 12)C,